

(18. 8.)

VOORGESTELD AMENDEMENT.

De ondergeteekende heeft de eer voor te stellen, dat *het wetsontwerp op het faillissement en de surséance van betaling* worde voorafgegaan door de navolgende, door hem als *amendement* ingediende bepalingen:

Van homologatie van akkoord buiten faillietverklaring.

Artikel 1.

Ieder, die buiten staat is om zijne schulden ten volle te betalen, kan aanspraak maken op het recht van homologatie van akkoord buiten faillietverklaring, met inachtneming der navolgende bepalingen.

Artikel 2.

Dit recht is afhankelijk van de voorwaarde, dat bij voorraad ten minste de helft der schuldeischers, vertegenwoordigende de helft van het bedrag der niet bevoorrechte, noch door pand of hypotheek gedekte schuldvorderingen, in het akkoord hebben toegestemd.

Artikel 3.

Dit recht kan alleen worden toegestaan aan hem, die eene minnelijke schikking heeft getroffen, waarin, ten minste eene meerderheid van twee derden van de concurrente schuldeischers, vertegenwoordigende drie vierde deelen van de niet bevoorrechte, noch door pand of hypotheek gedekte schuldvorderingen, of wel drie vierden der schuldeischers, vertegenwoordigende twee derde deelen van voormeld bedrag der schuldvorderingen heeft toegestemd.

Artikel 4.

Ten aanzien van de schulden, vermeld in art. 226 sub 1 tot 7 dezer wet, kan, behoudens de uitzondering in het laatste lid van genoemd artikel, aanspraak op dit recht niet worden gemaakt.

Artikel 5.

Het verzoekschrift tot verkrijging van homologatie, door den verzoeker ondertekend, wordt ingediend aan de arrondissementsrechtbank van de woonplaats des verzoekers, door een procureur.

Ten aanzien van vennoten onder eene firma, geschiedt die indiening aan de rechtbank, binnen welker gebied het kantoor der vennootschap is gevestigd.

Het derde en het laatste lid van art. 2 dezer wet is ten deze toepasselijk.

Artikel 6.

Bij het verzoekschrift wordt overgelegd:

1°. een staat of balans, door de vereischte bescheiden gestaafd, benevens eene door den verzoeker opgemaakte waardeering zijner goederen en baten;

2°. de opgave van naam, woonplaats en beroep der concurrente schuldeischers;

3°. eene gelijke opgave der bevoorrechte, door pand gedekte en hypothekaire schuldeischers;

4°. het ontwerp van akkoord, bij voorraad ten minste door de helft der schuldeischers, vertegenwoordigende de helft van het bedrag der niet bevoorrechte, noch door pand of hypotheek gedekte schuldvorderingen, geteekend.

Artikel 7.

Dadelijk na ontvangst der stukken, benoemt de rechtbank eenen rechter-commissaris, ten einde den verzoeker en de schuldeischers te hooren, de schuldvorderingen te doen verifieeren, en, des gevorderd, beëedigen.

Het verhoor van den verzoeker geschiedt in het openbaar.

Artikel 8.

Gelijktijdig benoemt de rechtbank een of meer bewindvoerders, mede, zoo noodig, een of meer desdundigen, onderscheidenlijk met de bevoegdheid, omschreven in art. 214 sub 1°. en 2°. dezer wet.

Art. 222 1ste lid dezer wet is ten deze toepasselijk.

Artikel 9.

De rechtbank beveelt zoodanige maatregelen als tot behoud des boedels en tot zekerheid der schuldeischers worden vereischt.

Artikel 10.

De beschikking der rechtbank heeft het rechtsgevolg, omschreven bij art. 223 dezer wet.

Artikel 11.

Voor het tijdvak tusschen de beschikking der rechtbank en de einduitspraak gelden de voorschriften der artt. 224 en 225 der wet.

Artikel 12.

De rechter-commissaris bepaalt eenen bekwamen dag, waarop de verzoeker en de schuldeischers, in tegenwoordigheid der bewindvoerders en der deskundigen, zoo die er zijn, zullen worden gehoord.

Het bevelschrift daartoe wordt bij brief aan al de bekende schuldeischers medegedeeld en voorts daarvan aankondiging gedaan in zoodanig dagblad of dagbladen als door den rechter-commissaris worden aangewezen.

Het verzoekschrift en de bescheiden worden inmiddels ter griffie nedergelegd, ten einde ieder daarvan inzage kunne nemen.

Het 2de lid van art. 208 dezer wet is ten deze toepasselijk.

Artikel 13.

Ten bepaalden dage wordt, ten overstaan van den rechter-commissaris, in tegenwoordigheid van bewindvoerders en deskundigen, zoo die er zijn, overgegaan tot de verificatie der schuldvorderingen, in voege als bij de vijfde afdeling van den Eersten Titel dezer wet is voorgeschreven, bijaldien verificatie door een der schuldeischers wordt verlangd.

Is dit laatste niet het geval, dan geldt de lijst der schuldeischers als bewijs van het bedrag van ieders vordering, behoudens tegenbewijs.

Vervolgens worden de schuldeischers op het verzoek om homologatie van het akkoord gehoord, en daarvan procesverbaal opgemaakt.

Het ontwerp van het akkoord wordt bij die gelegenheid aan de schuldeischers, die het aanvankelijk niet hebben geteekend, ter teekening aangeboden.

Artikel 14.

Zowel de verzoeker als ieder schuldeischer is bevoegd om, vóór de uitspraak der rechtbank, aan dit college eene schriftelijke memorie in te zenden, tot staving van het verzoek.

Artikel 15.

De rechtbank doet met den meesten spoed uitspraak op het verzoek, het Openbaar Ministerie gehoord.

Op deze uitspraak zijn de artt. 211 en 212 dezer wet toepasselijk.

Artikel 16.

Het toestaan van het verzoek heeft ten gevolge, dat het akkoord verbindende is voor alle bekende en onbekende schuldeischers zonder onderscheid, met uitzondering van degenen, die bevoorrecht zijn, door pand zijn gedekt of hypotheek hebben, voor zooverre dezen niet uitdrukkelijk tot het akkoord zijn toegetreden.

Artikel 17.

De homologatie wordt geweigerd in een der gevallen, voorzien bij art. 153 dezer wet, gelijk mede indien de verzoeker, op de door hem overgelegde lijsten, schuldeischers heeft verzwegen.

Artikel 18.

Indien binnen den tijd van ééne maand na de weigering der homologatie, de schuldenaar op eenigerlei wijze in staat van faillissement wordt verklaard, wordt het tijdstip, waarop de termijnen, in de artt. 43 en 45 dezer wet vermeld, aanvangen, berekend van den dag af, waarop de indiening van het verzoek tot homologatie is bekend gemaakt.

De verificatie der schuldvorderingen, welke bij de rechtbank heeft plaats gehad, blijft, in het geval, voorzien bij het 1ste lid van dit artikel, van waarde, behoudens de verificatie der schuldvorderingen van zoodanigen, die nader mochten opkomen, of van na eerstgemelde verificatie gemaakte schulden.

Artikel 19.

Op bewindvoerders en deskundigen, zoo die er zijn, is art. 232 dezer wet van toepassing.

Toelichting.

De toevoeging, die de ondergeteekende de eer heeft als amendement voor te stellen, is het uitvloeisel eener zienswijze aan die der Regeering verwant. Deswege veroorlooft hij zich haar aan te bevelen in gelijke welwillende overweging, als waarvan in het Regeeringsantwoord (1) wordt gewaagd.

Dat het in eene goede wet op het faillissement, vooral niet in de laatste plaats aankomt op de *paritas creditorum*, en deze zonder rechterlijk toezicht niet is te verkrijgen, is buiten geschil. Volgt daaruit, dat zoodanige wet te beter moet worden genoemd, naarmate zij meer uitsluitend aan dit doel dienstbaar is? Aldus schijnt de grondstelling der Regeering. Zij zegt: »Eene verstandige wetgevingspolitiek verdert, dat tegen den gefailleerde niet strenger worde opgetreden, dan de richtige doorvoering van het beslag en van de vermogens-executie noodzakelijk maakt". (2)

Het is den ondergeteekende niet mogelijk de juistheid van dit uitgangspunt te beamen. Hier ligt de kern van het geschilpunt, dat hem, na ernstige overweging, tot het voorstellen van zijn amendement heeft geleid.

Houdt men de zooeven afgeschreven grondstelling der Regeering voor oogen, veel zal worden opgehelderd, dat bij den eersten oogopslag bevreemding scheen te moeten wekken.

De ondergeteekende brengt daartoe:

a. den twijfel der Regeering, of »de wetgever het volksoordeel, hetwelk *zekere schande* aan een faillissement verbindt, zou moeten steunen", op welke woorden de Regeering doet volgen: »of dat volksoordeel in die mate bestaat en werkt, als gemeend wordt, valt te betwijfelen"; (3)

b. het ontwijkend antwoord, dat de Regeering meende te moeten geven op de vraag: »of het faillissement geene gevolgen zal hebben *voor den persoon* van den gefailleerde". Opmerkelijk is hier, dat de Regeering, naar hare *bedoeling* gevraagd, aanvoert, dat in *deze* wet niets behoeft te worden beslist (1);

c. de vruchteloze poging van de groote meerderheid der Commissie van Voorbereiding om de Regeering voor het behoud der *rehabilitatie* te winnen. Als motief voor deze terughouding, geeft de Regeering, dat »de rehabilitatie in geenen deele in het stelsel van het ontwerp zou passen" (2);

d. de opvatting der Regeering als zou in het vonnis van *insolventie* (gelijk in dat van *rehabilitatie*), niets meer te vinden zijn, dan eene »wettelijke finesse". Alsof de wet niet openbaarmaking dier vonnissen zou behooren voor te schrijven en daarmede den weg banen tot kennismaking ook voor anderen dan »juristen en enkelen met de faillissements-practijk vertrouwd" (3);

e. de qualificatie, die de Regeering tot twee malen toe meent te moeten geven aan het verhoor der schuldenaars in *openbare* terechtzitting, als werd daarmede beoogd eene »publieke tentoonstelling" (4).

De ondergeteekende herhaalt: dit alles is volkomen verklaarbaar, wanneer het faillissement niets anders zijn mag dan vermogens-executie. Is men echter, indien enkel dit doelwit in het oog gehouden wordt, niet op weg om die executie zelve te behandelen als gold het *eene abstractie*? Het faillissement slaat wonden, die vaak bitter, in wijden kring, door onschuldigen worden gevoeld. Het faillissement kan zijn gevolg van sluw overleg, arglistige berekening, een opzet, dat bedriegelijk blijft, ook ofschoon, ja omdat het door de strafwet niet kan worden achterhaald. Het faillissement kan aan het openbaar vertrouwen een ernstigen schok toebrengen en daardoor lang na zijne rechtstreeksche beëindiging blijven nawerken. Niemand, die deze mogelijkheden, aan de dagelijksche ervaring ontleend, ontkent, ook de Regeering niet. Vanwaar dan, zoo mag men bescheidenlijk vragen, hare aarzeling om toe te geven dat »het volksoordeel aan het faillissement zekere schande verbindt"? Is dit volksoordeel het spoor zoo ten eenen male bijster? Ja zelfs zou, bestond het niet, van Regeeringswege niet moeten geschieden wat kan, om het in het leven te roepen?

Van »moraliseerende" wetten is de Regeering afkeerig (5). Zij gelieve de verzekering te aanvaarden, dat de ondergeteekende het als een voorrecht beschouwt, in dit opzicht homogeen met haar te zijn. Ook in zijne schatting is *de wet* veel te hardhandig, veel te eenvormig, veel te log en te plomp om recht te doen wedervaren aan de uitermate fijne roerselen, die op het gebied der moraal hun invloed doen gelden. Iets anders echter is eene *moraliseerende* wet, iets anders eene wet, die (natuurlijk haars ondanks) uitlokt tot handelingen, noch voor het forum der moraal, noch voor dat des rechts verdedigbaar. In dit laatste geval berdf de wet, tegen hare bedoeling in, den goedgezinde. Zoodanige uitkomst te voorzien, kan het zijn te beletten, mag toch geacht worden te liggen binnen de sfeer eener wetgevingskunst, die harer hooge roeping, ook als middel tot volksopvoeding, zich bewust is.

Hier ligt, naar het bescheiden oordeel van den ondergeteekende, het aansluitingspunt eener deugdelijke wet op het faillissement, met de algemeen leidende beginselen van sociale politiek, »Niet dáárop komt het aan, dat weinigen failliet verklaard worden, dat dus weinigen van de wet gebruik maken, maar dat weinigen in den toestand geraken, die eene algemeene vermogens-executie (het faillissement) noodig maakt en dat op diegenen, die, helaas! in

(1) Verslag der Commissie van Voorbereiding, bladz. 7 bovenaan.

(2) T. a. p. bladz. 7 onderaan.

(3) T. a. p. bladz. 18 onderaan.

(1) T. a. p. bladz. 14 midden.

(2) T. a. p. bladz. 18 onderaan.

(3) T. a. p. bladz. 124 midden.

(4) T. a. p. bladz. 7 onderaan en bladz. 12 bovenaan.

(5) T. a. p. bladz. 7 onderaan.

dien toestand geraken, de wet worde toegepast", zegt de Regeering. (1) Aanvullend, zou de ondergeteekende bescheidenlijk willen verklaren: niet dáárop *alleen* komt het aan. Noodig is tevens, dat de wet onderscheide, waar het leven onderscheidt. Noodig is verder, dat de wet, in haar toestel, van dit onderscheid den stempel drage. Noodig is eindelijk, dat de wet, zij het haars ondanks, hare *objectiviteit* niet groot genoeg make om uit te wischen het diepgaand verschil tusschen den eerlijken, ongelukkigen schuldenaar, en den luchthartigen of roekeloozen speler, wiens inzet — *het bezit van anderen is*. Dit alles schijnt den ondergeteekende dringend noodig. Noodig bovenal en vooral bij eene wet, waaraan *gansch de bevolking*, niet enkel kooplieden, zijn onderworpen. Het eigenbelang van den handel, zijne behoefte aan krediet, ook straks, ook later, kan althans nog den regel inscherpen: *honesty is the best policy*. Dien remschoen, hoe zwak ook, mist ieder ander, grootendeels voor het minst. Men make het faillissement tot vermogensexecutie zonder meer; wie waarborgt, dat men niet met de gedachte zich vertrouwd maken zal, als ware het bij slot van rekening » zoo erg niet " failliet te gaan?

Na lezing van het Regeeringsantwoord, inzonderheid van de zinsnede aan het slot van blad. 6 (2), acht de ondergeteekende zich gelukkig te kunnen constateeren, dat de Regeering niet ten einde toe getrouw is gebleven aan hare boven afgeschreven grondstelling. Deze overweging gaf hem aanleiding om, in den aanhef dezes, te gewagen van verwantschap tusschen de zienswijze der Regeering en zijne eigene. Tevens put zij daaruit de eerbiedige hoop, dat de Regeering zijn amendement zal geveven te beschouwen als eene bescheiden poging tot aanvulling van een ontwerp, in gang en bouw ook door hem hooglijk gewaardeerd, — als een arbeid alzoo op gemeenschappelijken grondslag, allerminst als eene bestrijding van het streven der Regeering.

Het hoofdoogmerk van zijn amendement is den kring te verkleinen van hen, die met het denkbeeld: *faillissement* en de daaraan verknochte gevolgen zich gemeenzaam maken. Niet in dien zin, als zoude, wierd zijn amendement wet, voortaan al wie buiten *faillissement* blijft, ten volle eerlijk mogen heeten en omgekeerd. Dergelijke indeeling zou van grooter naïveteit getuigen, dan de ondergeteekende zichzelf toeschrijven mag. De bedoeling is eenvoudig *het faillissement* te doen zijn eene schipbreuk, ook voor den onzerrepten naam des schuldenaars, welke te voorkomen raadzaam is.

Voor dit streven heeft de ondergeteekende in zijne aan het Verslag toegevoegde Nota zich beroepen op het voorbeeld van Engeland. Hij vindt vrijheid dit te blijven doen.

Ten einde dit voorbeeld te wraken, zegt de Regeering, sprekende van de Engelsche wet van 1883: » Het doel, vermindering der faillissementen, werd voor het uiterlijke bereikt, maar daarmede ging hand aan hand eene belangrijke toeneming der buitengerechtelijke boedelreddingen, zóó zelfs, dat de wetgever zich genoodzaakt zag in 1887 wettelijke bepalingen omtrent de buitengerechtelijke akkoorden in het leven te roepen." (Deeds of arrangement-act. 50/51 Vict. c. 57.) (3)

Dat deze uitspraak berust op stukken, voor den ondergeteekende niet toegankelijk, is mogelijk. Met de officieele, aan den Board of Trade, sedert 1883, jaarlijks ingediende verslagen echter, weet hij haar niet te rijmen. De vraag namelijk, in hoeverre de gunstige werking der wet toe te schrijven ware aan onderhandsche boedelreddingen, is een vaststaand punt van beschouwing in het verslag van den inspecteur-generaal en doorgaande wordt zij *onthennend* beantwoord. Een summier overzicht zij geoorloofd.

Eerste verslag (blad. 7 en 8).

In het jongste vijftal jaren vóór de wet van 1883, was het gemiddelde jaarlijksche aantal faillissementen 10 149; onder de nieuwe wet 3000. Tot die uitkomst kunnen onderhandsche boedelreddingen hebben medege-

werkt, » maar het blijkt niet, dat deze oorzaak een invloed van beteekenis op de slotsom kan hebben gehad".

Tweede verslag (blad. 18).

Gelijkoortige tegenspraak, met de bijvoeging, dat de zoo even gemelde bewering door speciale persorganen van bijzondere handelstakken, uitdrukkelijk wordt tegengesproken.

Derde verslag (blad. 12).

Vermelding van blijvend gunstige werking der wet, met beroep op het afwijzend getuigenis van den Manchesterhandel nopen; het beweerd verband met onderhandsche boedelreddingen.

Vierde verslag (blad. 10).

» De Deeds of arrangement act, gevraagd en gesteund door de vereenigde Kamers van koophandel en de maatschappijen tot bescherming van den handel van het vereenigd Koninkrijk, en die voorziet niet alleen in de openbaarmaking van den naam des schuldenaars, maar tevens zijnen boedel en zijne schulden opgegeven wil zien, is in de House of Commons zonder tegenspraak aangenomen. *Het beginsel, dat aan den maatregel ten grondslag ligt, namelijk dat de belangen van de handelsgemeenschap in alle zaken van onvermogen eene groote mate van openbaarheid vereischen, is in overeenstemming met den geest van de bankruptcy act en zal ongetwijfeld strekken om deze doeltreffender te maken.*"

Voor het overige de vermelding, dat de schuldeischers jaarlijks een minder verlies lijden, onder den invloed van de wet van 1883.

Vijfde verslag (blad. 14).

Meergemelde tegenspraak, met de bijvoeging: » Het is volkomen waar, dat onder deze boedelreddingen krenkingen van commercieele moraliteit en van de wet op het faillissement vaak worden over het hoofd gezien, maar afgescheiden van de feitelijke onmogelijkheid om dit te voorkomen, moet worden herinnerd, dat deze krenkingen slechts worden vergeven tegen een prijs en uitloofde van beweegredenen, die in vele gevallen afschrikkend werken tegen de herhaling dier krenkingen, en even groot zijn als door de wet op het faillissement zelve verbonden is aan de voorwaarden, leidende tot des schuldenaars kwijtschelding."

Zesde verslag (blad. 4).

» Het staat vast, dat de meening dergenen, die staande hielden, dat insolventie onder de wet van 1883 niet is verminderd, maar buiten de wet om wordt behandeld, op dwaling berust, en het is duidelijk, dat hoe men rekene, het totaal bedrag der insolventie zeer belangrijk is gedaald.

» De daling van het nationaal verlies door insolventie sedert 1883 bedraagt nu een niet uit te maken cijfer boven 8 miljoen pond sterling jaarlijks."

Zevende verslag (blad. 8 en 10).

Vermelding, dat er onder de kooplieden een sterke aandrang bestaat om in stand te houden en uit te breiden de bestaande mogelijkheid tot het aangaan van onderhandsche boedelreddingen.

Achtste verslag (blad. 4).

Vermelding, dat de daling in het verlies door insolventie aanhoudt.

» Herinnert men zich, dat iedere Deed of arrangement tusschen schuldenaar en schuldeischers buiten de wet van 1883 absoluut nietig is, tenzij krachtens de wet van 1887 geregistreerd, en dat dit verslag, gelijk zijne voorgangers

(1) T. a. p. blad. 8 bovenaan.

(2) T. a. p. blad. 6.

(3) T. a. p. blad. 8 midden.

sedert 1888 op dezelfde wijze loopt over verliezen krachtens geregistreerde akten als over verliezen onder de bankruptcy act, dan is de theorie, dat er een groot bedrag van onbekende, niet openbare insolventie bestaan zou, ten eenenmale onhoudbaar.

Agende (jongste) *verslag*. (bladz. 4.)

Vermelding dat het aantal insolventiën in het jongstverloopen jaar heeft toegenomen. »Ik ben echter niet van meening, dat er grond is voor de onderstelling dat de toename anders dan tijdelijk zijn zal.»

Trekt men uit deze verslagen de slotsom, dan heeft Engeland over zijne wetgeving op het faillissement, blijkens de opgedane ervaring, niet te klagen.

De *liquidation judiciaire* in Frankrijk, eerst sedert 1889 in het leven geroepen, is te jong om met zekerheid nopens hare werking uitspraak te kunnen doen. Dat bij die instelling, voor het minst in wetenschappelijke kringen, de blik op Engeland gevestigd is geweest, blijkt uit het *Bulletin de la Société de législation comparée* over het jaar 1888, n.º 3, bladz. 292. waarin de gezaghebbende Parijzer hoogleeraar LYON-CAEN, eene hoogst lezenswaardige rechtsvergelijkende aanbeveling van de Britsche wet, als voorbeeld ter navolging, levert.

Niet elders evenwel behoeven wij te zoeken hetgeen op vaderlandchen bodem, in 1835. — in aansluiting trouwens aan oud-Hollandsch costumier recht — (1) blijkens VOORDUIN *Gesch. en Beg. der Ned. Wetb.* bladz. 839, beproeft is. Die poging moge toen niet zijn geslaagd (2), de gedachtenwisseling in de Juristen-vereeniging van 1871 bewijst, dat de zaak aan de orde gebleven is (3). Wat meer zegt, na zorgvuldig voorbereide adviezen van de heeren mrs. J. POLS en F. S. VAN NIEROP en degelijke discussie, werd de vraag: »Is het wenschelijk de gelegenheid te openen voor gerechtelijke bekrachtiging van een onderhandsch akkoord buiten faillissement?» *bevestigend* beantwoord met 63 tegen 41 stemmen. Aan weerszijden der stemlijst zal men namen vinden van uitnemenden klank. Het feit zelf echter, dat Engeland's ervaring aan het inzicht van vele deskundigen hier te lande zich paart, ter aanbeveling der instelling, door den ondergeteekende voorgestaan, schijnt niet zonder beteekenis.

Ook op eene uitspraak der Regeering zelve zij het den ondergeteekende vergund zich te beroepen. Deze luidt: »waarom tot faillissement gedwongen, indien de belanghebbenden zelve het noodig of nuttig achten, den loop van zaken eerst nog eens aan te zien? Inderdaad, men zou alle redenen hebben om het ernstig af te keuren, indien de wetgever daartoe de gelegenheid niet wilde geven, waar hij dit door de instelling der surséance zoo geschikt kan doen» (4).

(1) Vgl. v. D. KEESSEL *Theses selectae* 829; J. v. D. LINDEN, *Rechtsgel. Practicaal en Koopmans Handboek*, bladz. 385.

(2) Het door de Regeering in 1835 voorgestelde wetsontwerp (waaraan het amendement van den ondergeteekende analoog is) werd na zaakrijke en uitvoerige verdediging door den heer DONKER CURTIUS *verworpen* met 31 stemmen tegen 3 (die van de heeren DONKER CURTIUS, BEELAERTS VAN BLOKLAND en VAN ASCH VAN WIJCK).

(3) *Handelingen der Ned. Jur. Verg.* 1871, I, bladz. 34, 50; II, bladz. 94, 173.

(4) *Verslag der Commissie van Voorbereiding*, bladz. 143 onderaan.

De ondergeteekende vraagt met vertrouwen: is deze motiveering niet woord voor woord toepasselijk op het akkoord buiten faillietverklaring? Men vergeet toch niet, dat dit laatste, van de surséance, in één doch fundamenteel opzicht zich onderscheidt. Ook naar het Regeeringsvoorstel moet hij, die surséance aanvraagt, vooruitzicht hebben om aan *al zijn verplichtingen* te voldoen (art. 206). Vooronderstelling daarentegen van het akkoord buiten faillietverklaring is, dat de schuldenaar feitelijk *en déconfiture* verkeert. Beiden willen faillissement bezweren. Gene echter, door het uitzicht te openen op integrale betaling, mits hem uitstel worde verleend. Deze, door rondweg een offer te vragen, maar dan ook zijnerzijds te geven, hetgeen doenlijk is. Leidt niet de gelijkheid van toestand tot gelijkheid van rechtsbedeeling?

Of wat kan de *ratio determinandi* zijn om der surséance wél, het akkoord buiten faillietverklaring daarentegen kwalijk gezind te wezen? Dáár gelijk hier, hier gelijk dáár, »achten de belanghebbenden zelve het noodig of nuttig» de zaak op *deze* wijze, liever dan door faillissement tot een einde te brengen. Waarom zou de wetgever dáár hun die gelegenheid openen, hier den pas afsnijden? Is het, omdat hij *uitsluitend* algeheele afdoening begunstigen wil? Onmogelijk — immers dan ware akkoord *in* faillissement misplaatst? Is het, omdat, naar luid van het Regeeringsantwoord, »minnelijk overleg tusschen den schuldenaar en de schuldeischers» (1) den doorslag geeft? Waarom zou de wetgever dit »minnelijk overleg» alleen voor surséance, en anders niet gedoogen? Is het, omdat deze niet wordt verleend — gelijk de Regeering, de surséance aanprijzend, verklaart — »tenzij de groote meerderheid der schuldeischers, analoog aan die welke vereischt wordt voor de aanneming van een akkoord bij faillissement, zich er vóór verklaart?» (2) Die analogie, zeer te recht als vereischte voor de surséance gesteld, handhaaft ook de ondergeteekende in het door hem voorgestelde amendement. Alles saamgenomen, schijnt hij derhalve ten deze op den regel: *eadem ratio, eadem lex* zich te mogen beroepen.

Terugkeerende tot zijn uitgangspunt, heeft de ondergeteekende zich bevestigd aan te toonen, dat zijn amendement niet zou worden geënt als eene vreemde loot op den stam van de Regeeringsvoordracht. Ook al is men de leer toegedaan, dat faillissement vermogensexecutie blijven moet, verdraagt zich daarmee het streven deze zoo min begerlijk mogelijk te maken. Allen failliet te doen gaan, die *en souffrance* zijn, kan niemand wenschen. Den ondergeteekende althans is het niet duidelijk, op welk hooger beginsel van legislatief beleid zoodanige drang zich zou kunnen beroepen. Het is dan ook met bescheiden vertrouwen, dat hij zijne denkbeelden op dit punt aan het gewaardeerd oordeel van de Regeering en zijne medeleden onderwerpt.

LEVY.

(1) T. a. p. bladz. 143 onderaan.

(2) T. a. p. bladz. 143 midden.